

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIOU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST EQUALITY

DVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), MARCH 28, 1949

STEVILKA (NUMBER) 61

Domače vesti

Važna vaja

Nocoj ob 6. uri se vršijo vaje
Mlad, pvev. zborna SDD na Water-
loo Rd. Starše se prosi, da
gotovo pošljte otroke k vajam,
ker se bo izbralo kostume za
nedeljsko prireditev.

Klub "Ljubljana"

Jutri zvečer ob osmih se vr-
ši redna mesečna seja kluba
"Ljubljana" v navadnih prostorih
SDD na Recher Ave. Člani
so vabljeni, da se udeleže v pol-
nem številu.

Seja Gradenega odbora

Nocoj, točno ob sedmih se vr-
ši zelo važna seja Gradenega
odbora in direktorija Slov. dru-
štvenega doma na Recher Ave.
Prosi se vse člane odbora in di-
rektorij, da se gotovo udeleže.

Jugoslovani se pogajajo z ameriško družbo

BEOGRAD, 25. marca — Ne-
potrjeni pogajali pravijo, da je
jugoslovanska vlada radi pritis-
ka s strani dežel Kominterni-
začela pogajanja z ameriško
družbo iz New York Cityja,
Brassert Co., ki slovi po celem
svetu radi opremanja težkih in-
dustrij.

Baje se predstavniki družbe
pogačajo z jugoslovanskimi
uradniki. Podobna pogajanja pa
so v teku tudi s predstavniki
drugi ameriških družb, od ka-
terih bi Jugoslavija želela dobiti
pneumatičke (tires), troke,
opremo za rudnike in ostalo in-
dustrijsko opremo.

Toda kot izgleda, so najvaž-
nejša pogajanja z Brassert Co.,
ker je najnajnajnejši problem Ju-
goslavije oprema težke industrije.

Zadnje tedne je postal jasno,
da je ameriška vlada odobrila iz-
vozne licence za nekatero indu-
strijsko opremo, ki je prej Jugos-
laviji ni mogla dobiti. Poleg
tega je angleški državni minis-
ter Hector McNeill nedavno dal
vedeti, da bo tudi Anglija sledila
vzgledu Zedinjenih držav in
začela posiljati v Jugoslavijo in-
dustrijsko opremo.

NACISTIČNI IZVEDENEC REŠUJE SVETOVNO KRIZO

RIM, 25. marca — Rimski kon-
servativni časopis "Giornale
d'Italia" je včeraj priobčil na
pri strani izjave bivšega Hitlerjevega finančnega čaravnika
dr. Hjalmarja Schachta, ki
predlagal novi načrt, s katerim
naj bi se rešilo "svetovno krizo."

Schacht se je zavzel za obnovo
industrije in Poruruju in se med
ostalim zahvalil Zedinjenim drž-
avam za pomoč Evropi rekoč,
da bi brez te pomoči "vsi bili
vrženi v ekonomski kaos."

V LEVJO KLETKO JE SKOCIL

MADRAS, India, 26. marca —
Neki mladi Indijec je danes s
samomorilnim namenom skočil
v levjo kletko. Ko je bil notri,
se je premislil in začel vptiti za
pomoč. Bilo je prepozno, kajti
čeprav so ga čuvaji izvleklki iz
kletke, je umrl radi poškodb v
bolnišnicu.

Z ALKOHOLOM SO SE ZASTRUPILI

NEW YORK, 25. marca — Da-
nes so v bolnišnici umrli štirje
prebivalci Boweryja, ki so se
zastrupili v žganjem.

MRZLA VOJNA OBSOJANA NA MIROVNI KONFERENCI V N. Y.

Katoliški vojni veterani pozvračajo
kraval radi zborovanja Kulturne in
znanstvene konference za svetovni mir

NEW YORK, 26. marca — Govorniki na današnjem
zasedenu Kulturne in znanstvene konference za svetovni
mir so zahtevali sestanek med predsednikom Trumanom
in sovjetskim premijerjem Stalinom z namenom, da se
konča z mrzlo vojno.

Bivši Clevelandčan in sedanji
urednik ter založnik new-york-
škega "Post Home News", T. O.
Thackery je izjavil, da bi se mor-
alo sklicati konferenco najviš-
jih predstavnikov, kateri bi pri-
stovovala predsednik Truman in
premijer Stalin.

Podobno se je izrazil tudi biv-
ši pomožni justični tajnik O.
John Rogge, ki je ameriško ljud-
stvo povabil, naj "predsedniku
Trumanu pove, da je že čas, da
se pripravi na mirovne pogovo-
re."

Konferanca se je začela včeraj
v Waldorf-Astoria hotelu. Toda današnje zasedanje se je
vršilo v veliki dvorani Carnegie
Halla.

V teku zasedanja je prišlo do
novih nepriliku. Najprej sta bila
deportirana dva kanadska dele-
gata, pozneje pa so nekatere
skupine skušale vdreti v dvoran-
o. Od samega začetka so kato-
liški vojni veterani skušali raz-
biti konferenco z javnimi prote-
stami, piketiranjem in zmerjanjem
posameznih delegatov.

Med ostalimi govorniki so bili
urednik neodvisne episkopalne
publikacije Rev. Guy Emery
Shepler, ki je svetoval, da ameri-
ška vlada pošle verske vodi-
telje kot "uradne mirovne misi-
je" v vse tiste dežele, s katerimi
"imamo nesrečne odnoscje."

Resolucija zagovarja mirovna pogajanja

Na zasedanju je bila sprejeta
resolucija, s katero delegat
zahtevalo, da organizacija Zdrav-
nega naroda pozove Sovjetsko
zvezo in Zedinjene države, naj
uredita svoja nesoglasja miro-
ljubnim potom.

Resolucija je bila odobrena,
ko je pred tem sovjetski pisatelj
P. A. Pavlenko izjavil:

"Nas ogroža agresija, toda
agresija je nikakršen način ne
ogroža Zedinjene države."

Predsednik konference, znani
ameriški znanstvenik Harlow
Shapley, pa je dejal, da sta So-
vjetska zveza in Zedinjene drža-
ve tako obsedeni, da ena druga
opozarjata na napake, pri tem
pa pozabljata na svoje lastne.

Wallace eden od govornikov

Eden od govornikov na nočnem
zasedanju je bil bivši pod-
predsednik Zedinjenih držav in
predsedniški kandidat Progre-
sivne stranke Henry A. Wallace,
ki je poudaril, da ne komunizem
in ne kapitalizem ne moreta
ustvariti obilico za vsa ljudstva,
če potom sporazuma ne zavrže-
ta duh netolerance.

Kubanski delegat, pesnik Ni-
kolas Guillen, pa je rekel, da
vojno želi peščica ambicione-
nih ljudi, mogočno bogatih tr-
govcev in pretkanih politikov, ki
nikoli niso videli, kaj je prav za
prav vojna. Poudaril je, da bi
proti njim moral prevladati ra-
zum.

Razkačeni katoličani
protestirajo

Odkar se je začelo zborovanje
Kulturne in znanstvene konfe-

HUDA NEVIHTA JE
DIVJALA NA JUGU;
28 OSEB UBITIH

LITTLE ROCK, Ark., 27.
— Tornado, ki je od četrte-
ka do sobote divjal v šestih
južnih državah, je zahteval
28 človeških življienj in po-
vzročil neprecenjeno mate-
rialno škodo.

Nevihta je začela v Te-
xasu, končala pa v Mississip-
piju. Najtežje je prizade-
la Arkansas, kjer je bilo
ubitih 17 oseb, okrog 90 pa
ranjenih.

V Mississippiju so imeli
osem mrtvih, 48 ranjenih; v
Oklahomi dva mrtva in 20
ranjenih; v Texasu enega
mrtvega in 26 ranjenih ter
v Louisiana enega ranjene-
ga.

Materialna škoda v Ar-
kansasu, kjer so posebno
hudo bile prizadete planta-
že, je ogromna. Kot pravijo
zadnja poročila, je snoči
izbruhnila nova nevihta, ki
ogroža Mississippi.

Ameriški Rdeči križ je ta-
koj organiziral pomoč pri-
zadetim področjem.

Italija bo stopila v Atlantsko zvezo

RIM, 27. marca — Italijanski
senat je danes odobril vladno za-
htevo, da se Italijo priključi At-
lantskemu vojaškemu paktu in
zavrgl zahteve konfliktov in
socialistov, da se podpiše prija-
teljsko in ne-napadalno pogobo-
s Sovjetsko zvezo.

Tako po odobritvi pogobe s
strani parlamenta je zunanji mi-
nister grof Carlo Sforza odpoto-
val v Washington, kjer bo po
godbo podpisal.

Italijanski senat je glasoval
za pogodo s 188 proti 112 gla-
sovom. Zahteva za pogodo s
Sovjetsko zvezo pa je bila zav-
rena s 176 proti 105 glasovom.

Komunistični senator in bivši
finančni minister Mauro Scocci-
marro, ki je predložil zahtevo za
pogodo s Sovjetsko zvezo, je
izjavil:

"Ce je namen Atlantskega
paktu, da se v resnici zagotovi
mir, kot to trdi de Gasperi, po-
tem mora Italija takoj podpisati
priateljsko in nenapadalno po-
godbo s Sovjetsko zvezo in osta-
limi ljudskimi demokracijami."

Z odobrenjem senata je itali-
janska vlada de Gasperija od-
stranila zadnjo oviro pri priklju-
čitvi Italije Atlantski vojaški
zvezzi.

PAPEŽ PODAL IZJAVA O STANOVANJSKI KRIZI

VATIKAN, 26. marca — Pa-
pež Pij XII. je danes predstav-
nikom 19 držav, ki imajo v Ri-
mu konferenco glede gradbenih
vprašanj, povedal, da bi njiho-
va naloga moralna biti, da pre-
skrbijo na milijon stanovanj, ki
bi bila higijenska, udobna in do-
stojna. Sv. Oče je poudaril, da
ljudje potrebujejo stanovanja
prav tako, kakor potrebujejo
obleke in hrano.

MIRADNIČEK, "MRTEV" 40 MINUT, OZIVEL

CHICAGO, 25. marca — Kot
poroča glasilo Ameriške zdrav-
niške zveze, je zdravnik dr. Ar-
thur S. V. Touroff ozivel nekega
16 let starega mladenciča, katere-
ga so že imeli za mrtvega.

Mladencič, katerega ime ni bilo
objavljeno, so operirali na
pljučah. V teku operacije pa mu
je srce prenehalo biti. Po 40 mi-
nutah masaže srca je mladencič
"ozivel" in kratko zatem je za-
pustil bolnišnico.

Naročajte, šrite in čitate
"Enakopravnost!"

Truman bo zahteval \$1,800,000,000 za oboroževanje dežel Atlantske zveze

WASHINGTON, 26. marca — Državni in obrambeni
oddelek, sta pripravila oboroževalni program za dežele.
Atlantskega pakta, ki bo stal \$1,800,000,000.

Vladni uradniki so razkrili,
da bo oboroževalni program
predložen kongresu v aprilu. So-
glasno s tem programom je
predvidljena vsota v znesku
\$1,200,000,000 za oboroževanje
zapadno - evropskih držav, ki
bodo podpisale Atlantsko voja-
ško pogodbo, ostali denar pa bi
šel za uporabo v Grčiji, Turčiji,
Iranu, Južni Ameriki, na Filipi-
nih in možno tudi v ostalih ne-
komunističnih državah.

O ogromnem vojaškem pro-
gramu že razmotriva budžetni
oddelek. Pričakuje se, da bo osnu-
tek programa prejel predsednik
Truman v tenu desetih dni ter
ga nato predložil kongresu.

Program sta pripravila po-
možni državni tajnik Ernest
Gross in major gen. Lyman L.
Lemmitzer. Sam program oboro-
ževanja pa bo kril le dobro med
1. julijem tekočega leta in 30.
junijem prihodnjega. Pozneje
namerava predsednik zahtevati
od kongresa še nadaljnje milijarde,
če napetost med zapadom in
vzhodom ne bo popustila.

Patricijo je Babich ustrelil v
avtu, kot pravi, popolnoma ne-
hot. Hotel jo je le ustrasič, toda
ko je mladenka skušala iz
njegovih rok odvzeti revolver, se je sam dvakrat sprožil. Ba-
bib je dalje povedal, da je čuti-
l, da umor ne bo nikoli poj-
njen, če bo truplo Patricije vr-
gel v reko. Z žico ji je za nogo
privezel betonski blok in jo spu-
stil pred pristaniščem v vodo.
Police je pozneje truplo na-
šla, ker je iskala neko drugo
osebo, za katero je verjela, da
je pri pristanišču utopila.

Babich je zagotovil, da Kath-
leen ni ničesar vedela o umoru.
Rekel je, da jo je hotel le zava-
rovati, da je ne bi blatlili, ker
je bila nosna.

Mladi morilce je sin hrvatskih
staršev, ki so prišli v Ameriko
leta 1900. V soli je bil odličen
dijak in se je udejstvoval pri
raznih dijaških aktivnosti.

Proti Babichu bo verjetno
dvignjena obtožnica radi umora.
Mati umorjene dekle, je izja-
vila, da odobrava poroko njene
starješe hčerke z Babichem in
da bi želela, da bi ga izpustili.

Tragični umor 16 letne lepo-
dice Patricije je bil predmet
splošnega zanimanja v Milwau-
keju, posebno ker se do same-
ga priznanje Babicha ni vedelo
za morilca, še manj pa za mo-
tiv umora.

Ameriško orožje, ki se ga bo
pošljalo v Evropo, bo previdno
izbrano. Najprej se bo pošljalo
armadni surplusni material, ki
ga imajo v zalogi armada, mor-
narice in zračne sile, dočim bi
se novi vojaški material začelo
producirati začetkom leta 1950.

BANKA ZAPRTA RADU PONAVALJANIH ROPOV

VIRGIL, Ill., 25. marca — Del-
ničarji so danes sklenili, da bodo
zaprli "The Virgil State" banko,
ki je v teku treh mesecev bila
trikrat oprapana. Tolovaji so iz
banke pobrali kakšnih \$8,000.
Mnenje delničarjev je, da se ne
splača vsak mesec kupovati no-
vo zavarovalno opremo proti ro-
pom.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri mesec)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri mesec)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

••••• 104

DVA ZANEMARJENA DOKUMENTA

III.

Poleg domobranskega proglaša, ki je bil objavljen v kvizlinškem ljubljanskem "Slovencu" 1. maja l. 1945, je "Narodna izjava" z dne 29. okt. 1. 1944 najvažnejši dokument begunske slovenske reakcije. Kajti ta dokument je vseboval in vsebuje še danes edini program, ki ga imajo ubežni in bankrotirani starokrajski politiki. Na "Narodni izjavi" sloni njihova borba za "osvoboditev zasužnjene domovine." Združeni v "Narodnem odboru," katerega predsednik je dr. Miha Krek, slovenski begunci delujejo za upostavitev stare predvojne kraljevine Jugoslavije.

A. D. z dne 23. marca t. l. v svojem uvodniku "Slovenija" piše o novem begunkem glasilu, ki je izšlo v Monakovem. Pravi, da list izdaja skupina "slovenskih protikomunističnih emigrantov." Ta list naj bi bil glasnik "slovenske narodne države."

"Njegovo geslo: Z vero v Boga za narod in domovino že pove program novega lista," pravi A. D. v začetku uvodnika.

Pa ni tako. Geslo ne pove popolnoma nič. To geslo so že rabilo slovenski domobranci, ko so se skupaj z nacisti borili proti "boljševizmu!"

Program je razodela sama A. D. s sledenjem odstavkom:

"Za nas obstajajo moralne in pravne obveznosti do skupne države jugoslovenskih narodov—Jugoslavije. Mi hočemo ohraniti to državo, kot državo svobodnih, enakopravnih Srbov, Hrvatov in Slovencev in **ostanemo zvesti naši narodni tradiciji, ki je naša izraza v deklaraciji Slovenskega narodnega odbora z dne 29. okt. 1943.**" (Datum je falsificiran; izjava ni iz leta 1943 pač pa iz leta 1944; prvič je bila objavljena v ljubljanskem "Slovencu" dne 4. maja l. 1945, tri dni po objavi kolaboratorske domobranske proklamacije.)

Toda A. D. ne pojasnjuje, **kaj je prav za prav ta "deklaracija"** Slovenskega narodnega odbora, čeprav prav ta dokument razodela program slovenskih emigrantov. Zakaj ne? Iz enostavnega razloga, ker so z 2. točko te deklaracije "zastopniki slovenskega javnega življenja po medsebojnem posvetovanju sklenili, da bodo zahtevali:

"Federativno na demokratični podlagi in socialno pravčno urejeno kraljevino Jugoslavijo pod vladarsko hišo Karadjordjevičev, katere sestavni del je tudi narodna država Zedinjena Slovenija."

Geslo je seveda še vedno: Z vero v Boga za narod in domovino," program pa je še vedno "deklaracija" Narodnega odbora, iz katere smo posneli gornjo drugo točko.

"Narodni odbor" še vedno obstaja. Prvič je zboroval na Taboru v Ljubljani 4. maja leta 1945. Radi "nujnosti položaja" se je preselil v Rim. Koncem leta 1947 ga je zopet radi "nujnosti položaja" dr. Miha Krek, predsednik odbora, prinesel v Cleveland, kjer se še danes nahaja. A. D. tega seveda nikoli ne bo razodela svojim čitateljem. Ne bo iz razloga, ker se niti sami katoliški Slovenci ne bi navduševali za takšno gibanje, ki pod kinko gesla "Z vero v Boga za narod in domovino" in pod pretvezo "borbe za osvoboditev zasužnjene domovine," hoče v Jugoslaviji obnoviti staro predvojno kraljevino in staro predvojno dinastijo Karadjordjevičev!

Namen v naglici sklicanega "prvega slovenskega parlamenta," ki je zboroval na Taboru v Ljubljani 3. maja l. 1945, je bil: da se s pomočjo anglo-ameriške okupacije upostavi predvojno kraljevino Jugoslavijo.

Te namene so razkrile tudi brzjavke, ki so jih zarotniki poslali predsedniku Trumanu, bivšemu angleškemu ministrskemu predsedniku Churchillu, bivšemu kralju Petru in bivšemu ministru dr. Mihu Kreku.

Z brzjavko kralju Petru so "narodni zastopniki" poslali kralju Petru II. izraze "vdanosti in zvestobe" in ga "nujno" povabili na "svobodno slovensko ozemlje." Z brzjavko predsedniku Trumanu so zaprosili za "takojošnjo intervencijo, da se prepreči nadaljnjo prelivanje krvi," kar pomeni za ameriško okupacijo Slovenije. **Isto intervencijo so zahtevali od Churchillia,** snovatelj famognega načrta, po katerem bi angleške čete vdrlje v Slovenijo in jo okupale po vzgledu na Grčijo. (To so ta slavna in ponesrečena "Ljubljanska vrata"). Z brzjavko dr. Mihu Kreku pa so ga zaprosili za "Vaše posredovanje pri zavezničkih, da onemočijo nadaljne oborožene akcije partizanov" in ga obvestili

li: "Njegovo Veličanstvo kralja Petra II. smo zaprosili, naj se nemudoma vrne v domovino."

Gornje brzjavke je v imenu "Narodnega predstavnštva" podpisal "predsednik" Kremzar. Člani in so-zarotniki so bili: dr. Joža Bogumil Remec, dr. Albin Smajd, dr. Bajle, Marko Kranjc, dr. Marjan Zajc, Rudolf Žitnik, inž. Joško Bevc, gen. Franc Krener, dr. Celestin Jelenc. Posebeni "poudarek" pa je dal tej zaroti, kot že omenjeno, s svojo navzočnostjo sam ljubljanski knezo-škof prevzeti gospod dr. Gregorij Rožman.

Pri tej monarhistični zaroti proti slovenskemu ljudstvu je sodeloval tudi "socialist" dr. Jelenc. To posebno poudarjam, da ne bo nikakšnega dvoma za kakšno "demokracijo" delujejo elementi, ki se ukvarjajo z napadi in obrekovanji SANSA, naših naprednih časopisov, naših naprednih organizacij in ustavnih in se istočasno sklicujejo na "demokratični socializem." Delujejo za program, ki ga vsebuje "Narodna izjava" z dne 29. okt. leta 1944; to je za upostavilo kraljevine Jugoslavije pod vladarsko hišo Karadjordjevičev. Če se tega zavedajo ali pa ne, je postranska reč.

Dva zanemarjena dokumenta, ki razkrivata prave namene naših begunkih "voditeljev," je bilo vredno omeniti iz razloga, ker se zarota proti slovenskemu ljudstvu še vedno nadaljuje. Še vedno prosijo "slovenski zastopniki" za intervencijo v notranje zadeve Jugoslavije, še vedno rovarijo proti **federativni ljudski republike Sloveniji** in skupaj s hrvaško in srbsko reakcijo proti federativno urejenimi ljudskimi republikami Jugoslavije. Njihovo geslo je sicer: "Z vero v Boga za narod in domovino," toda njihovi nameni so prav tako protiljudski kot so bili za časa "prezidenta" Rupnika in SS-obergupsensfirera Erwina Roseneraja in kot so bili za časa zborovanja "zastopnikov slovenskega naroda" na Taboru v Ljubljani.

Ta dva dokumenta je bilo vredno omeniti, če ne iz drugih razlogov, pa vsaj iz razloga, da bi tisti ameriški Slovenci, ki danes s politično demagogijo hujškajo proti sedanji ureditvi Jugoslavije, vključno proti federativni ljudski republiki Sloveniji, vsaj vedeli, kaj podpirajo in zakaj prav za prav delujejo. Če jim A. D. tega noči razdeti, je pač naša dolžnost, da to storimo.

UREDNIKOVA POŠTA

Za Mladinski pevski zbor SDD

Ne prazne fraze in obljube cel kup besed, ki v nič spuhte, dejanja sama govorijo — tam, kjer čuteče je srce.

Naj se nam reče cele kupe besed, ki bodo segale do oblakov, naj se daje še tako lepe obljube, da bodo kot Potemkinove vase, naj se dene fraze v najlepše vase, ne bodo vsé te stvari nič pomagale, dokler niso podprtje z dejanjem.

Dejanja, to so tista dela, ki nekaj štejejo in so trdna podlaga, na kateri se lahko kaj zida—drugo vse izpuhti v nič.

Za Mladinski zbor govorijo tudi dejanja. Ta zbor že leta in leta vprizarja koncerne in se trudi, da kar mogoča najboljše zadovolji posnetike. Kadar je zaprošen za uslužo, ne odkloni, ampak stori najboljše, kar je mogoče in tudi prispeva vedno za dobro stvar ne ozirajoč se na osebnosti ali kakšno nesoglasje.

Za tega Mladinski zbor so vsi ljudje z dobrim namenom dobrodošli. Nedavno je zopet iz svoje skromne blagajne prispeval \$50 za zdravila bolnikom, ki boleha jo pljučno bolezni.

Cenjeno občinstvo! Kot razvidite, ta zbor deluje nesebično za dobro stvar skupnosti. Od vas je pričakovati, da boste tudi

podprli ta zbor z dejANJI in posečanjem koncertov. Eni to delate v polni meri in se vas vedno vidi. Hvala vam! Toda tudi vi, ki na prihajate med nje ali pa redko kdaj, ste prošeni, da pride na koncert, kjer vani bodo mladinci z mehkim petjem objela kot vse druge. Pridite! Koncert bo 3. aprila. J. Tomšič.

Zahvala pevskega zobra "Slovan"

Minil je 6. marec in z njim koncert pevskega zobra "Slovan."

Sedaj kar premisljujemo,

če je v Euclidu in teži dvorani res kaj za napraviti, posebno kaj takega kot je napravil "Slovan." Še vedno se širijo govorice, da je bilo ljudi, ki v resnicni niso mogli prisostvovati koncertu, celo, da je bilo ljudi, ki so kupili vstopnice, pa niso mogli v dvorano.

Cenjeni rojaki in rojakinje, prosim vas ne zameriti, če je to res. Ne bi želeli, da bi prišlo tako daše, da ne bi več prišli poslušati pevce "Slovana," ker vsak dobro ve, da krivda ni bila na strani pevcev, pač pa na dvorani, ki je za te namene premajhna. Zato apeliram na občinstvo: pojdimo vsi na delo in razrimo te stare bloke.

Kar se tiče pevcev, je eden bolj vesel od drugega, kajti nih-

če ni še doživel tako velike udeležbe. Vem, da bodo še z večim veseljem hodili na vaje. Dvora na je res bila tako natrpana, da še miška ne bi več v njej stala.

Vsi pevci obžalujemo radi tistih, ki so morali ves čas stati ali pa biti za odrom. Nismo se vedeli kam obrniti. V zadnjem trenotku smo morali dvigniti zadnji zastor za odrom in ljudi spraviti v malo halo. Seveda, mnogim to ni ugajalo, pa se radi tegata na tem mestu za to opravljemo.

Skoro gotovo je, da je toliko število ljudi prignal, ker smo zapisali, da imamo nekaj novih pesmi. Občinstvu so res ugajale, saj vsak ima rad nekaj novega

gre zahvala tudi precej oddaljenemu pevskemu zboru "Planina," mešanemu zboru "Glasbeno Matice" in seveda tudi našem sosednjem zboru "Jadrana" iz Collinwooda.

Kar se pa tiče naših delavcev, se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti, ker jih je bilo preveč. Toda vsem, ki so na en ali pa drugi način pomagali, naša lepa hvala. Našim kuharicam kot Mrs. Gorjanc in Mrs. Japel, se moramo zahvaliti za tako izvrstni gula.

(Osobno se podpisani moram zahvaliti Mrs. Durjava in Mrs. Noch, ki sta namesto mene preveli v vodili blagajno v tako lepem redu).

Kar se tiče zborna "Slovan," je sedaj čas, da lahko vsak pristopi, ker se bodo z nami skupaj učili za prihodnji koncert. Vaje so vsak torek zvečer ob pol osmih v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Pri koncertu gre še ena zahvala našemu pogrebnišku Jožefu Želetu, ki je daroval "Slovan" \$5, druga pa Antonu Schamerju, ki je tudi daroval \$2.

Torej, še enkrat prav lepa hvala vsem in na svrdenje na prihodnjem koncertu!

Frank Rupert, tajnik in blagajnik.

Kdaj bomo pa marsirali?

Cleveland Press poroča z dne 17. februarja t.l., da se v vzhodni Evropi nahajajo armade proti komunizmu, ki stejejo okrog 200,000 do 400,000 mož. Torej bomo kmalu rešeni "komunistični nadleži."

V Jugoslaviji, na Hrvaškem je kakih 20,000 "križarjev" ter raznih protikomunističnih grup še 20,000. Trubel pa ima slavna vojska, ker nima oblike in hram. V Ukraini so na boljšem: imajo nekaj mašin-pištol ter dva tanka. Torej, kot Press poroča, se povsod za "želevno zaveso" giblje. Press ne poroča, če se tudi v naši deželi begunci giblje.

Ako res pride do kakšnih nemnosti, mi Jugoslovani bomo imeli smolo. Prej ko nas naše begunko glasilo skliče vse skupaj — iz Kanade, Afrike, Madagaskarja, Azije, južnih ameriških držav, bo Jakšev in Petrov štab imel velike težave; posamezno v finančnem oziru.

Dobro bi bilo, ako bi naš slovenski firerji vpisali begunci v Marshallov načrt; to je edina pomoč. Kaj k temu porečeta Jaka pa njegov pajdaš Kopriš?

To je zelo važno. Ni treba čekati prav do zadnjega, da začnemo marširati ter rešimo našo domovino.

A. D. poroča z dne 28. januarja t. l., da naša skrbna mati rajža po svetu; 8. feb. je bila na Litvanskem, 11. maja v Jugoslaviji, 2. julija na Madžarskem, 5. julija na Češkem. Končno je šla tudi v Italijo in Nemčijo. Imela je velike stroške, toda ob tem času se bo gotovo že oglašila tudi na St. Clairju za "copake". Upam, da bo o tem poročal Peter Kopriš v A. D.

Torej, kdaj bomo pa marsirali? . . .

August Kuznik.

Dobro povedano
Uni dan smo našli v kolonii "Iveri" to-le: Nikakor ni priporočljivo, da bi človek govoril o vsem, kar vede in zna; dobro je pa za vsakega, da ohrani v spominu vse, kar je kdo govoril.

Dobro povedano, Tone! Pa ne samo govoril, tudi pisal, pisal . . . Res smo ohranili v spominu vse, kar si govoril in pisal. Pika.

tako Antonu Cerarju-Danilu itd.

Naša Josie Močnik

Težko, sploh nemogoče mi je v besedah izraziti občutke, ki me navdajajo ob misli, da naše Josie Močnikove ni več med nami. In ne samo meni, vsem, ki smo jo poznali, delali z njo in v njeni bližini, je tako, kot da smo zgubili eno izmed naše lastne družine. Pa saj je bila Josie tako važen del naše velike napredne družine ameriških Slovencev in Slovenk, da si sploh ne moremo predstavljati, kako težka je v resnicu njena izguba za nas vse.

Bilo mi je kakih 15 let, ko sem spoznala Močnikove in Josie. Živeli so tam na lepi Bonna Ave, v prijazni hišici, kjer se mi zdi, da sem prvič v mojem življenju v tej deželi dobila vpogled v idealno družinsko srečo in harmonijo. Ko smo delale kot članice ženskega odseka Jugoslovenskega Republičanskega Združenja, dramatskega društva "Ivan Cankar" in kot delavke za Slovenski Narodni Dom, smo imele pri Močnikovih marsikat stestanek, delale načrte, kostume, zvijale listke za srečelov, itd.

Josie je bila polna energije in nasvetov za to in ono. Johnova mati, Antonija, ki smo jih položili v hladno gomilo še preteklo pomlad, pa so z zadovoljstvom sodelovali, pazili na malo Dorothy in Stanleyja in skrbeli za dom, kadar je morala Josie z doma, da gre, bodisi kupovat raznih potrebsčin, dobitkov, itd. ali gre k igralnim, ali pevski vaji ali društveni seji. Tudi Johnova sestra Julia, ki je bila dolgo vrsto let glavna rediteljica društva "Ivan Cankar," je bila istega pozrtvovalnega duha in v veseljem pomagala kjerkoli in kadarkoli je mogla. Mr. Močnik pa je bil zadovoljen, ko je videl, da ima Josie toliko zanimanja in vmeno za društveno in kulturno delo. Ni ji kalil njenega veselja z godrnjanjem, pač pa jo bodril z razumevanjem in odobravanjem.

Lahko rečem, da je bil baš ta nesobični duh, ki je bil doma pri Močnikovih v tistih začetnih dneh krepkega kulturnega in društvenega razmaha tu v Clevelandu v veliki meri odgovoren za tisto pravo harmonično in priateljsko razpoloženje, ki je zavolvalo med nami in se razvilo v eno izmed najbolj aktivnih in ustvarjajočih dob, v zgodovini clevelandskih Slovencev in Slovenk.

Naš John pravi, da ko je prišel v jeseni leta 1919 iz ameriškega zapada v Cleveland in je v spremstvu Antona Gardena, sedanega urednika "Prosvete" prisostvovanju prvi slovenski predstavni v svojem življenju, so se mu vtisnili v spomin trije glavni junaki tiste dobe in sicer Josie Močnik, sestra Emily Koprivec (sedaj Švigel) in Jos. F. Terbižan. V tistih dneh je igrala Josie mnogo ljubimskih vlog in sicer večinoma, bodisi z John Steblajem, mojim bratom Vatro J. Grillom ali Jos. Terbižanom. Bila je dobra bodisi v narodnih igrokazih ali komedijah.

Ker pa je bila Josie aktivna tudi pri dveh izrazito naprednih, podpornih društvin, kot so "Napredne Slovenke" SNPJ in "Svobodomisne Slovenke" SDZ, kjer je širila idejo bratskega zavaranja, obiskovala bolnice, tolažila in pomagala, kjerkoli je pač mogla, je imela med našimi ženami velik vpliv. In ta vpliv je porabila vedno zgorj v koristne namene. Kadar je bila igra, ali koncert, smo imeli pevci in igralci v njej zvesto in vneto agitatorico. Tedne in tedne naprej je že nagovarjala članice in znance, naj si preskrbe vstopnice, kako lepa, zabavna ali kako poučna bo igra, kako lep koncert ali imenitna bo opera. Da se je tako velik del naše javnosti naučil posečati in ljubiti kulturne predstave ima Josie nemalo zaslug.

Kakor v dramatiki tako se je udejstvovala tudi pri petju ne-pretrgoma okrog dvajset let in sicer pri zboru "Zarja." Bila je zanesljiva altiska in kakor v vsem svojem udejstvovalju je bila tudi tu vestna in stanovitna. Ob opernih predstavah je bila večkrat uredna gostiteljica z sprejem zunanjih gostov. Njena prijaznost, njen topel nasmeh, vse njeno vedenje je bilo iskreno, domač in simpatično. Zato smo je cenili in ljubili.

Ko smo leta 1934 ustanavljale "Progresivne Slovenke" je bila tako navdušena za idejo ter bila na prvem ustanovnem sestanku. Bila je ustanovna članic ter delovala za porast organizacije vse skozi, dokler ni prenehalo biti njeno dobro in zvesto srce.

Se na naši zadnji konvenciji, meseca maja je vzliz težki operacijski, katero je prestala prejšnjo jesen, pridno posegala v razprave, svetovala in predlagala. In vse smo bile kar vesele in srečne upajoč, da je Josie srečno prestala krizo in da jo bomo imelo še dolgo v naši sredi.

Bila je tako vneta in poglobljena v naše javno napredno življenje za našo skupno napredno družino, da je dejansko trpela, če ni mogla sodelovati ali biti poleg, kjer je bilo važno zborovanje, igra ali koncert.

Spominjam se, ko sem kmalu po njeni operaciji čitala njen dopis, z ozirom na izgubo dvorane SND za običajni letni ples, katerega je obdrževalo njenovo društvo "Napredne Slovenke" v počast Jozeta in Pepči skozi leta, kot nekako tradicijo. Razumela sem njen občutek in nekam tesno mi je bilo, da je bilo revi v takem kritičnem stadiju njenega zdravja razočarano in užaloščeno srce. Letos pa se je poslovila od nas tik pred praznikom svojega partona, pred godovanjem Jožetov in Pep!

Veliko si delala, veliko žrtvovala za naše napredno in kulturno gibanje, draga Josie, obenem pa si bila dobra mati, zvesta žena in skrbna gospodinja. Tvoje srce je bilo odkrito in pošteno. Bilo je nedolžno, kot otrokovo, ki pove svoje misli brez zadržka in je po nesporazumu s tovarši v trenutku zopet dober prijatelj. Kdo je poznal Tebe, je zlahka doumel Kristove besede: "Resnično, resnično vam povem, kadar bodo vaša srca, kakor nedolžnih otrok, in ne preje, hoste prišli v nebeško kraljestvo."

Ko smo zrli na Tvoje mirno in resno obliče na mrtvaškem obru, smo kar podzavestno pričakovali, da se nam naenkrat veselo nasmeheš. Saj je bil Tvoj obraz, vedno tako vesel, za vsakega si imela dobro besedo in prijazen nasmeh in zato se Te kar nismo mogli predstavljati neme, tih in mirne.

Odšla si in vendar nisi odšla! Še vedno si med nami in boš dokler bo živ poslednji izmed nas, ki spada k Tvoji in naši prednji družini ameriških Slovencev in Slovenk! Naj nam Tvoj odhod iz našega delokroga skozi tih vrata smrti, viva v sreči in več volje, čimveč veselja do dela do življenja!

Lepe in v srce segajoče so bile poslovilne besede predstavnikov Tvojih sovrašnikov in sovrašnic Nežike Kalanov, Cecilije Šubljeve, Math Petroviča in John Steblajev, neboj šopkov in vencu krasnih cvetov je krasilo Tvojo krsto in lepa svota zbrana za nakup zdravil bolnim v Sloveniji—skratka vsa ameriška Slovenija je žalovala in Ti izkazala poslednjo čast—kot si zaslužila s Tvojim pozrtvovalnim in nesobičnim delom!

Spavaj sladko, draga Josie!

Mary Ivanusch

URADNA PRILOGA PROGRESIVNIH SLOVENK

NAŠ PROGRESIVNI ČEBELNJAK OBISK V EUCLID, O.

Strabane, Pa. — V januarju izdaja glasila Progresivnih Slovencov nas je Gusti Zupančičva iz Euclida, Ohio, povabila na igro in veselico kr. št. 3. Njenemu povabilu smo se odzvale naslednje: Anna Sterle, Mary Kulovich, Mary Bostjancic, Angela Frank, Mimi Paučic in seveda jaz, njen sošolka.

Dne 13. februarja se je vreme držalo precej kislo in slednjic deževalo skozi celo vožnjo. Vkljub temu se naša mlada "šolska" nista ustrala ter sta nas tja in nazaj, zopet v dežju, srečno pripeljala. Hvala Willy Paučic in Johnny Sterle!

Snidenje z Gusti in njeni sestro Vero Potochnik je bilo zadostno. Saj se nismo videle izza leta 1920. Hvala vama za prijeten čas in postrežbo. Hvala tudi Tonetu Zupančiču za vesel družabni večer kakor tudi Mr. in Mrs. John Zigman za prijazen sprejem in okusno kiso. Ravnko tako prisrčna hvala Mrs. Frances Julailia za mehko poseljo in okusen zajutrek!

Ta obisk mi je dal priliko opazovati složno delovanje na prednih žena sosednjih krožkov. Krožek št. 3 je res lahko ponosen na svoje brhke kuharice, natakarice in strežnice. Večerja je bila izvrstna! Čast kuharicam, nato skozi dobro vse!

Pozdravljam vse napredne Slovenke širom USA.

Mary Nagode,
21, Strabane, Pa.

Iz urada "Prosvetnega odbora" P. S. kr. št. 1

Cleveland - Collinwood, O. — Ceravno imamo še sneg, vendar je pomlad že pred durmi. Treba bo prijeti za vrtno orodje. Ko bo toplo sonce končno prisijalo, bo vse naenkrat ozelenilo. Saj tega že komaj čakamo. Dela bo spet dovolj. Kakor smo

pripridne pri raznih kulturnih društvin, tako tudi ne smemo pozabiti naših vrtov in cvetlic. Negujmo jih lepo, da nam bo naš vrt v veselje in čast, kakor tudi v ugled naselbine radi svoje lepote in snažnosti.

Ker bom tekmo par pomladnih mesecev precej zaposlena, vam hočem povedati, kaj smo si začrtale za naša nadaljnja predavanja.

V aprilu bomo imela našega mladega "interior dekoratorja" Ivana Kapelna, ki nam bo predaval o olepšavi stanovanj v slovenskem jeziku. To bo po naši seji, 7. aprila. Pridite gotovo, bo zanimivo!

Maja meseca bo Mr. Math Petrowic predaval o parlamentarnem redu. Tega rabimo vse!

Dalje smo naprosile East Ohio Gas Co., da nam pošljejo predavateljico o hišni ekonomiji. Prosile smo tudi našo urednico Mary Ivanusch, ki nam je obljubila, da bo prišla predavati enkrat poleti (ko skopnijo ledene krogla gori v šardonskih hribih!). Predmet bo objavljen kasneje. Vsem se zahvaljujemo že vnaprej za odziv.

Naša zadnja veselica je precej dobro izpadla. Hvala občinstvu za poset. Delavci in kuhanice so bili nadvse pridni. Hvala vam! Hvala tudi igralcem "Naše Zvezde" za njih sodelovanje in trud. Zdravo!

Za "Progresivni odbor" kr. št. 1 — Eva Coff, preds. Gertrude Potočnik in Pavla Prudic.

Krozki poročajo . . .

SEJA IN PREDAVANJE PRI KROŽKU ŠT. 2

Vsem članicam krožka št. 2 sporočam, da se bo naša prihodnja mesečna seja vrnila v sredo 20. aprila v dvorani št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Seja se bo pričela točno ob 7.30 uri, ker bo po seji predaval naš poznani odvetnik Mr. Joseph Zorman. Predmet njegovega predavanja bodo oporek. Oporek so velevažnega pomena za vsakogar. O njih bi moral biti vsi, moški in ženske, temeljito poučeni. Posamezniki, kot družine, bi si v slučaju smrti člena v družini, lahko mnogokrat prihranili stroške in pota, ko bi se v naprej poučili o važnosti oporek.

Predavanje bo prosto za vse članice in njih prijatelje, zato se vabi, da prideš. Začetek predavanja bo ob devetih zvečer. Po predavanju bo Mr. Zorman odgovarjal na stavljena vprašanja.

Na svidenje torej, članice krožka št. 2, na redni seji 20. aprila, točno ob 7.30 uri.

Poročevalka

Sto dolarjev za zdravila!

Sijajan uspeh igre "Kamnolom"

Na naši zadnji seji kr. št. 3 smo razpravljali in poročali o izidu veselice in igre "Kamnolom" 13. februarja v našem Družbenem domu.

Igra, s katero so gostovali pri nas igralci dram. dr. "Anton Verovšek" iz Collinwooda, je bila izvrstno igrana. Igrali so bili vsi dobro izvežbani in poglobljeni v svoje vloge in smo si zato vsi lahko predstavljali, kot da je vse resnično, kar so igrali.

Najlepša hvala vsem, ki ste prišli, še posebno pa tistim, ki ste prišli iz tako oddaljenih naselbin, kakor na primer moja sošolka, Mary Nagode in še več "Progresivnih Slovenk" iz Strabane, Pa. Kadar boste pa ve ka-

ko igro priredile, vam bomo pa me, ako bo le mogoče, vrnile obisk.

Vsled tako lepega uspeha si je tudi naša blagajna opomogla in zato smo tudi darovale \$100 za zdravila jetičnim v Sloveniji in kupile nekaj vstopnic v koncertu v korist Prosvetne Matice in pa za igro "Zenitev", s katero so gostovali igralci "Naše Zvezde" pri Progresivnih Slovencih v Collinwoodu.

Tako se naši igralci trudijo in eden drugemu pomagajo in ravno tako tudi nam Progresivnim Slovenkom. Zato se jim še enkrat prav prisrčno zahvaljujem, kakor tudi našim kuharicam in točajkam, ki so vse takoj hitele kuhati, točiti in streči, da same niso uetgnile niti jesti, ne piti. Delale ste vse brezplačno v zavesti, da se gre za dobro in koristno stvar. Tako bomo lahko še naprej pomagale bolnim in potrebnim.

Hvala lepa tudi moškim pomagalcem, kakor tudi Lejužu Ribenčanu, ki se je tako trudil in dvoranu toliko razrnil, da smo šli lahko vsi notri, čeravno nam je bilo malo vroče. Vsi smo bili zadovoljni in veseli!

Če sem mogoče koga pozabil, omeniti, naj bo z eno besedo povedano, da se zahvaljujem vsem, prav vsem!

Mesec februarja je umrl v Collinwoodu Adolph Muhič, star 44 let, ki je bil brat naše tajnice, Mary Ster. Članice krožka št. 3 ji izrekamo naše globoko sožalje.

Igra, s katero so gostovali pri nas igralci dram. dr. "Anton Verovšek" iz Collinwooda, je bila izvrstno igrana. Igrali so bili vsi dobro izvežbani in poglobljeni v svoje vloge in smo si zato vsi lahko predstavljali, kot da je vse resnično, kar so igrali.

Najlepša hvala vsem, ki ste prišli, še posebno pa tistim, ki ste prišli iz tako oddaljenih naselbin, kakor na primer moja sošolka, Mary Nagode in še več "Progresivnih Slovenk" iz Strabane, Pa. Kadar boste pa ve ka-

Pozdravila sem se. Moj mož pravi, vsaj toliko si boljša, da se boš zopet lahko malo pokrenila nad menoj. Jaz pa mislim, da je našim možem vseeno malo dolg čas, ako je vse tiho po hiši ob večernih urah, kadar pridejo domov, ker ženica ni zmožna govoriti in malo porogoviliti!

Dovolite mi drage sestre krožka št. 9, dr. "Nada" 102 in Klub Ble, da se vam tem potom zahvalim za obiske, poslane kartice, za pogovore in cvetlice,

(Dalej na 4. strani)

Poročilo o mojem potovanju v Evropo

Josie Zakrajšek

(Nadaljevanje)

Potem smo skušale urediti za rezervacijo na zrakoplov, ki bi nas odpeljal v Prago, Čehoslovakinja, toda zopet je nagajala megla — najet je bil poseben zrakoplov iz Oslo na Norveškem, toda dosegli smo na zrakoplovno postajo, so nas po kratkem čakanju obvestili, da čeravno zapustimo Gothenborg, bi zrakoplov vsedeste megle ne mogel pristati v Pragi — in tako smo ostale do torka. Urejeno je bilo, da smo lahko ostale v Heddon hotelu v Gothenburgu — toda to ni bil običajen hotel — zgradba je bila postavljena za časa vojne za dijaško bivališče — to je dolga, enonadstropna zgradba po vzoru naših ameriških armadnih barak, z zelo čednimi in mično opremljenimi sobami z veliko jedilnicami, ki ima tri steklene stene ali okna, kjer so cvetete lepe rdeče begonije, v daljavi pa smo videle neko cerkev na visokem hribu. Tu smo naleteli na edino nepriliko, da nismo znaли švedskega jezika, toda iz zadrga je bila poskočila, tode nekatere izmed nas smo počastne spretne kupčevalke ter se zato nismo dale prevariti.

Mesto ima mnogo trgovin, kjer prodajajo kožuhnate suknje, pleteno obleko, preproge, živež, slaščice, itd. Stopila sem v prodajalno klobukov in čim so zvedeli, da sem Amerikanka,

Official Page Progressive Slovene Women of America

Progressively Speaking...

P.S.W.A. CIRCLE NO. 13 REPORTING!

W. Aliquippa, Pa.
Another interesting meeting of the P.S.W. Circle No. 13 was held on Thursday, March 10th. Noticeable were some new faces, which we were sure glad to see again.

A letter from Louis Adamic, acknowledging the \$5.00 donation to the T & T was read. Having contributed three dollars to the Slovene Radio Club, entities us to membership in same. We also donated ten dollars for tubercular children of Yugoslavia.

We are helping all these good causes, even though in a small way. As we expand and grow stronger, we will do more for the worthwhile and humanitarian causes, I'm sure.

For the upkeep of ENAKOPRAVNOST, our official organ, we decided to send the home office the additional five cents more per month for each member, as requested of us. Our members were urged to contribute interesting items for our monthly issue.

No member will want to miss April's meeting after which our president, Theresa Gerzel will show us young housewives how to successfully make those delicious "Štrukle." This demonstration should be a lot of fun ladies, don't you think? Also, at this meeting the silverware will be given away. So better be present!

Again we announce our May 21st Dance, which will be held at the CIO Hall in Aliquippa. Les Falk and his orchestra will provide the music. We extend a most cordial invitation to all neighboring PSW Circles to be with us that night. We are anxious to meet you and enjoy your friendship.

I erroneously reported last month that a baby girl was born to one of our members, Dorothy Lampich. It was a boy! A lot of difference, isn't it?

Jean Smrekar-Pukanich

P.S.W.A. NEWS CIRCLE NO. 9

Chicago, Ill.
March breezed in and with it, it looks like it will be a busy year ahead for Chicago P.S.W.A.'s.

Our March get-together found our Educational Committee on their toes, as usual, with a colorful, bright kelly green shamrock for each member.

Our Secretary Frances Rak received a general letter from Josephine Zakrajsek, asking all circles for consideration in a fund to help alleviate the high printing and labor costs of sustaining the Official Page for Progressive Slovene of Women of America in Enakopravost. Our members, admitting that such a section is an active "lifeline," decided to contribute \$50.00 for the year 1949, in addition to the 5 cents per member per month we are now paying.

We were all delighted to hear that our Secretary had received two Slovenian books from the Orphans in Slovenia to whom we had sent clothing, groceries and toys last August. The question then came up, as to how we could most practically use these books. A suggestion was made and accepted that we put the books on a rental basis, and form, with the money received, a treasury to be used exclusively gove žene:

for the support of these very same children.

In line with this, sister M. Aleš advised us that the second package had been purchased, packed and sent to New York for shipment to Slovenia. However, we were a little disappointed to learn that the ship had already sailed prior to the package's arrival in New York. The next shipping is indefinite.

Plans were enfolded by our Educational Committee for affairs for the next few months. A tour of "Little Bohemia" on March 25th is in the offing. This certainly sounds tempting, as it includes a free bus ride, a stop at "Little Bohemia," where there will be folk songs by the Czech Chorus Lyria, talks, and a show put on by some of the Sokols. Winding up, the party will be taken to the popular restaurant, "Klas," where a quaint Czech atmosphere creates a rustic surrounding.

March 29th has been set aside for a visit to the Silvercup Bread Company, and where free refreshments will be served.

Dorothy Sodnik said that she would get in touch with the Perfect Circle for a May Mother's Day program. They put on such a nice program for us last year, that the membership received this report with enthusiasm.

The month of March made a good representation insofar as birthdays of members went. With well over twenty March "babies," four of which were officers, a gusto "Happy Birthday" was sung for those present.

Frances Stark asked the members what they thought of printing a Cook Book, comprised of members' favorites recipes, and then putting it on sale to members and friends. The recommendation was heartily accepted by both the older and younger members, as we were all aware of the culinary talents of our Slovenian women. Plans for enacting this will be discussed further.

The session was concluded with a paper demonstration given by Connie Talpaj of Household Paper Products. I'm sure that many of the ladies left that evening amazed to learn of the various time and effort-saving household articles that are made of paper. Thanks to Dorothy Sodnik for providing us with this enlightening eye-opener.

Coffee and tea was poured by Helen Vicić, while Helen Trajanja passed out some of her home-made typical Slovenian chop-smacking strudel.

Gloria Bohinc, treasurer

GLAS IZ CHICAGE
(Nadaljevanje s 3. strani)

Cleveland - Collinwood, O. — Itd., celo iz Clevelandana sem dobila kartico in darilo. Hvala še enkrat! Ne vem kdaj in kako bi vam vrnila vse to, kar ste storile za me. Mogoče, da bom kdaj imela priliko izkazati mojo hvaloznosť.

Ako vas res razveselijo moje skromne vrstice v glasilu krožkov, se bom že oglasila, kajti imam veliko veselje za pisati; zdi se mi, da sem osebno z vami.

Mnogo sem pisarila domov še pred vojno mojim dragim; nijih več, da bi mi odgovorili. Šli so. Trpljenje, žalost, pomanjkanje jih je uničilo. Padli so pod težkim bremenom vojne. Omagali so; prestari, onemogli so bili, da bi se še enkrat vzvratili — dvignili ter šli za lučko upanja, ki je brnela predalec za mne in vendar tako blizu za one, ki so še ostali pri življenu. Kot na primer, tu je odlomek pisma mojega bratranca, oziroma nje-

"Vlačili so nas po mariborskih ulicah kot največje razbojnike. Trpeli smo lakoto — mraz v izgnanstvu štiri dolga leta — moja dva otroka, moj mož in jaz — Preživeli smo z zaupanjem, ki smo ga imeli do dneva, da pride tudi za nas svoboda in lepše življeno.

"Ko so hrabri Partizani očistili Slovenijo zelenih gadow, smo se veseli vrnili domov, avravno je bil dom oropan in opustošen. Moj mož ni imel prav ničesar. Vse zdravniške inštrumente so mu pobrali. S praznimi rokami je izvajal svojo zdravniško vedo, ali vendar smo bili veseli, da smo doma."

To je le majhen odlomek kaj vse so pretrpeli. Pisala sem jim, naj bodo še dalje tako pogumni, vztrajni, saj niso pozabljeni tu v Ameriki. Povedala sem jim, kako so rojakinja, mlade in starejše, zbirale prispevke, šivale in čistile oblike, itd., moški pa so prispevali v denarju. Omenila sem jim, da smo bile opominjane od naših društev in klubov že dolgo preje, predno je bil izvoz v Jugoslavijo dovoljen, naj spravljamo stare, premajhne in druge oblike v shrambe, kajti naši trpini v starem kraju ne bodo imeli ničesar obleči — tako da jim bo pomagano čim preje mogoče. In dalje:

Priredjali so igre in veselice. Dvorane so bile nabite polne, saj se je šlo za dobro stvar. Čisti dobiček so poslali v stari kraj. In se danes niso pozabljeni. Želela bi, da bi naša mladina v starem kraju videla na lastne oči našo tu rojeno mladino, kaj je že storila zanje ter tako še vedno delujejo in zbirajo za bolnike ter za zapuščene otroke. Kar načuditi se človek ne more tej nesebičnosti naših otrok.

Krožki so ustanovljeni po Ameriki in svrhu, da nudijo pomoč onkrat morja. Mlade, tujene žene hodijo od kraja do kraja ter ustanavljajo, bodrijo in pridobivajo članice z njih neustrašnim nastopom. Poleg tega pa imamo ob vsem tem tudi me veselje, zabavo in uteho v krogu naših znank in priateljic.

Imamo več prilike priti v njih bližino, jih spoznavati bolj globoko ter ceniti bolj visoko.

To vse sem pisala domov — naj jih bodri zavest, da niso pozabljeni ne od skupine in ne od posameznikov.

Vas veselo pozdravlja

Sestra Angela Mezner,
Krožek št. 9.

PREDAVANJE O OLEPSA-VI STANOVANJA

Obisk v Floridi

Cleveland - Collinwood, O. — Ta mesec so članice našega krožka št. 1 jako zaposlene s pripravami za naši dve prireditvi in sicer 13. in 20. marca. Ene so bile zaposlene s pripravami za igro "Zenitev" in druge pa vstopnice k društvenim prireditvam. Kar se pa tiče prispevka za zdravila v Jugoslavijo in finančno pomoč za kritje stroškov glasila, smo pa bile mnrena, da počakamo do prihodnje seje.

Pričakujemo namreč, da nam bosta prireditvi v marcu prinesle dobiček in bomo lažje potem darovalo večje vsote.

Prosvetni odbor je poročal, da ima na razpolago več predavateljev za bodoče seje.

Po seji 7. aprila bo predaval Ivan Kapel. On je izučen "interior dekorator". Gotovo nam bo povedal veliko zanimivega, kako si lahko uredimo pohištvo in druge predmete, kombiniramo razne barve, itd., da bo naše stanovanje čim privlačnejše,

udobno in praktično. Velikokrat vidimo, da ako so barve pravilno sestavljene in pohištvo postavljeno na pravem mestu, ima soba vso drugo obliko in napravi povsem drugačen utis.

Ivan Kapel je nadarjen mladenič ter ima izkušnje v tej stroki. Članice, udeležite se predavanja v obilnem številu.

Ko sem se nahajala minuli mesec na obisku pri mojem bratu, John Gorjancu v svakiji v Samsulu, Fla., sem bila ob tej priliki povabljen na obletno proslavo krožka št. 14, "Orange Blossom" "Progresivnih Sloven" (Progressives). Napravile so zelo okusno kosošilo in pokazale, da so tu dočne kljubovati času in ljudem. Baje še ni nikoli prenehala s svojim tikanjem zadnjih petdeset let. Stene pokrivajo razni na roke pleteni motivi in pa zeleni bršljan, ki raste ob stenah in po stopru iz rožnih konvcov, ki stoje po tleh okrog sobe. Res nenavadna soba, iz katere je vela topla domačnost in slikovitost in ko smo sedele v družbenem krogu, nam je naša prijateljica odkrla resnično v podpisanimi dokumenti potrjeno povest, kako so nacijski mučili njeno hčer in zeta. Vsa ta družina je bila namreč aktivna v podtalnem gibanju proti nacijem tekom cele zadnje vojne.

Tako, ko sem dosegla v deželo oranž, sem vprašala, kako dače je do naše članice, Mrs. Kline. Povedala so mi, da 150 milj. Vse omenjene milje me niso ovirale in sem se nekoga jutra podala h Klincovin v Tampa, na obisk. Prav prijazno so me sprejeli. Z Mrs. Kline sva si imeli za povzdaj veliko zanimivega, posebno pa še o delovanju naše organizacije ter našega krožka v preteklosti, kot tudi sedanosti. Mrs. Kline sem vedno zelo cenila, kot razumno in napredno ženo. Vedno je imela dobre nasvete v korist naše organizacije.

Za časa mojega obiska pri Mr. in Mrs. Kline sta se nahajala tudi naša poznana Clevelandčana, (ter naša Progresivna člana) Mr. in Mrs. Anton Ogrin. In v spremstvu Ogrinovih in Klincovinh sem imela priliko videti veliko zanimivih reči.

Ko sem se poslavljala od Floride sem objubila bratu, da odšel ne bom več čakala celih pet let za obisk, kot sem dosedaj, ampak da pridežem že kar prihodnjo zimo. No, saj malo počitka nikomur ne škoduje!

Theresa Gorjanc, poročna kr. št. 1

Ali kašljate?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašlj in prehlad.

MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

Plača povprečnega delavca

Klub "Ljubljana"

Uradniki kluba "Ljubljana" za leto 1949 so slediči: Predsednik Frank Podboršek, podpredsednik Frank Derdič, tajnik John Barkovich, 20270 Tracy Ave., tel. IV 3438, blagajnik Louis Godec, zapisnikarica Louise Derdič, nadzorni odbor: John Ludvik, John Oshaben, Louis Zgonc, kuharica Angela Barkovich.

Seje se vršijo vsak zadnji torek v mesecu ob 7.30 uri zvezcer v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

FRANCES HROVAT
EV 1197

SHAKER BLIZU RAPID

Zidana hiša — ena stran poleg druge, priročno do šol in trgovin. Se lahko kmalu vselite. Cena za hitro prodajo — \$11,000.

3340 COLWYN RD.

WA 8391

PO 5287 - GL 2236

RAZNE HIŠE NAPRODAJ

od E. 185 St. in Lake Shore Dr.

Za eno in dve družini.

FRANCES HROVAT
CH 8490

DU PAIGE TRAILER

25 čevljev z lepo loto, "inlaid"

preproge, popolnoma opremljen.

Dobili jih bomo danes še več. Za

podrobnosti pokličite

KE 4223

NE zamudite te prilike

College Rooming House, Cornell Rd. 14 sob popolnoma opremljenih, v perfektnem stanju. Izborna prilika za pravo osebo.

SW 4980

TRGOVINA

z grocerijo, mesenino, pivom in

vinom in na dom. Se žrtvuje za hitro prodajo, radi bolezni. Pokličite med 11. in 1. uro.

3277 FULTON RD.—ME 6738

Ford 1946 Super De Luxe

Tudor Sedan, malo prevozen, gre-

atativni, maroon finiš. v iz-

vrsnem stanju; privatni lastnik.

Pokličite podnevi.

MA 0789

POZOR!

Investitor ali profesionalci

Hiša za dom in biznes ali za

2. družino

260 E. 222 St.; Velika hiša za eno

družino, zidan, 9 sob; zgotovljeno

3. nadst., razgled na novo Euclid

Shore tržišče; vogal Lake Shore

Bvd. in E. 222 St.; zelo moderna

hiša znotraj; nova strela, lota 50x

195; nizki davki; cena znižana. Daj-

te ponudbo; takojšnji prevzem.

Začasni najemnik bo razkazal vsak

čas. Pokličite vasega brokerja ali

</div